

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög om. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.
--	---	--	---	---

Uj vasút.

DEÉS, 1884. nov. 29.

Csak az, ki az itteni körülményeket közelebbről ismeri, tudhatja igazán azt, hogy minő jelentékeny nehézségek leküzdésével sikerült Szolnok-Dobokamegye főispánjának, b. Bánffy Dezsőnek az apahida-deési viczinál vasutat létrehozni. De létrejött. Három éve elmúlt, hogy a forgalomnak át van adva, és hogy azok is áldják b. Bánffy nevét kik legkevésbé járultak kedvezés és közgazdasági-lag fontos terve kiviteléhez.

Mint a valóban nagy lelkeknél tapasztalható, úgy járt el továbbra, megyénk kormányzója. Akarata az ütések, a küzdelmek alatt megacélozódott. Elhatározta, hogy a deési vonalat kinyújtja Beszterczéig. Ha elmondanók, minő akadályok tornyosultak előtte, a távol állók kétkedve ráznák a fejüket. Nos, hát hallgatunk a multról. Elég lesz a Szamosvölgyi vasut kiépítését elhatározó, f. hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlés lefolyását ismertetni.

Elnök b. Bánffy Dezső, a nagyszám-ban megjelent részvényeseket üdvözölvén, jelenti, hogy a közgyűlés alapszabályszerűleg meg lőn hirdelve, és hogy a kellő időben 954 törzs-, és 994 elsőbbségi-, összesen 1948 részvény deponáltatott. Tehát a határozat-képesség meg van. — A jegyzőkönyv vezetésével megbizsa Bovánkovics Gyula igazgatósági titkárt. Utóbbi olvassa az igazgatóság előterjesztését, melyből közöljük a következőket:

Az 1883. évi június 10-én tartott közgyűlés utasította az igazgatóságot a deés-besztercei vasut kiépítését illetőleg egy újabb közgyűlés elhatározását kikérni. Ehhez képest jelentés tétetik ez alkalommal arról,

hogy a kiépítésre és finanszírozásra nézve egy vállalkozó csoporttól előnyös ajánlat szereztetett be és a törzstőke biztosított.

A vonal a nagy Szamos jobb partján vezetve Retteg, Bethlen, Sajó-Udvarhely, Magyaros, Szeretfalva községek érintésével Beszterczéig 60 km. hosszban terjed. Indítványoztatik, mondja ki a közgyűlés, hogy a kiépítés és elsőbbségi részvények finanszírozása tárgyában előterjesztett Müller Ernő és Neufeldt-féle ajánlat elfogadtatik, és az igazgatóság felhatalmaztatik az ajánlat alapján ajánlattevőkkel úgy a kiépítés, mint az elsőbbségek finanszírozására vonatkozólag a szerződést haladéktalanul megkötöni, továbbá az építési vállalat által az ajánlat szerint leteendő 50,000 frt biztosíték átvételére.

Péterffi Zsigmond üzlet-igazgató olvassa a vállalkozó részletes offerjtét. A vállalkozó kötelezi magát az új vonalat 1886. év márczius 1-én forgalomra képes állapotban átadni.

Ezután szót emel Dóczy Ignác az Angol-Osztrák-Bank megbízottja és óvást nyújt be az ellen, hogy a közgyűlés az elsőbbségi részvények tárgyában határozatot hozzon, mert ez megváltoztatná a Szamosvölgyi vasutársulat eddigi elsőbbségi részvényeinek természetét és jellegét, mi pedig ezek átvőjének. Az Angol-Osztrák-Bank-nak sérelmével járna. Kéri ezen óvást jegyzőkönyvre venni.

Elnök: A szamosvölgyi vasutra vonatkozó törvény értelmében vannak és lesznek elhelyezve az elsőbbségek, tehát az újabbban czélzó intézkedés a régibb elsőbbségek megrövidítését, avagy az eddigi törlesztési mód megváltoztatását egyáltalán nem szándékolja, a miért nincs sem jogalapja, sem értelme az egész óvásnak, úgy, hogy nagyon közönyös, bevéteik-e a mai ülés jegyzőkönyvébe, avagy nem.

Dóczy Ignácznak, mint a nevezett bank megbízottjának azon javaslata van, hogy tekintettel arra, mikép a továbbépítés technikai előmunkálatai még nincsenek azon stadiumban, hogy a kellő tájékozottságot nyújtsák, a mint erről a bank egy kiküldött szakértője, személyesen és közvetlenül meggyőződött, ugyanezért halasztassék el a mai közgyűlés.

Péterffi Zsigmond vasutunk derék üzletigazgatója, ki, mint kitűnő mérnök az apahida-deési vonalat kiépítette és a most tervbe vett vonalat éveken át a legbehatóbban tanulmányozta, a tervezeteket részleteiben a legnagyobb műértelemmel, gondossággal és lelkiismeretességgel elkészíté, általános helyeslés közben felel a bank indokolatlan és merész vádjára. A bank tudja, hogy az igazgatóság, melyben képviselve van, megbizta szőlőt a vonal tanulmányozásával és a kiépítés tervezetének elkészítésével, mely feladatnak több szakértő közreműködésével lelkiismeretesen meg is felelt, a miről az igazgatóságnak jelentést adott, ahhoz a bank (képviselője) hozzá is járult, ellene soha észrevételt nem tett. Szóló ime a gyűlés asztalára leteszi a szakértőileg kellőleg és illetékesen megvizsgált és jóváhagyott tervezeteket. A hidak és hosszlevények, épületek, pályatest, állomások, kútak, stbiek terveit és költség-számításait. Tehát minden megtörtént a leg-lelkiismeretesebben. Az igazgatóság tökéletes tájékozottsággal tehette meg az imént halott indítványt, a bank állítása aaptalan és elhalasztási kérése teljesen indokolatlan, a miért azzal elutasítandó. (Zajos helyeslés.)

Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán kifejti, hogy az óvás tárgytalan és ezért hatálytalan a miért felesleges a jegyzőkönyvhöz való fűzése. (Helyes!) Péterffi üzletigazgató képzettsége teljes garan-

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Rózsabimbó kisasszony.

(Rajz.)
Irta: Gyarmathy Zsigáné.

I.

Hiszen épen olyan szívesen született volna ő fényes palotában, boldog szülők örömére, mint a kis rozzant ház földes szobájában, édes anyja szegényére. De született volna bár királyi palotában, szebb akkor sem lehetne.

— Szakasztott az édes anyja, — mondogatja a szegény özvegy-asszony, a ki egy éjre befogadta az anyát. Olyan uri fajta kisasszony volt, egyedül jött, másnap nem távozhatótt és a szegény özvegy egy hét mulva sem küldte, hiszen az istenadta olyan gyöngé, más ilyen uri fajta hat hétig sem szokta elhagyni a szobát. A kisasszony egy hét mulva elhagyta, egyedül ment. A piczi rózsabimbó ott maradt a szegény özvegynek; kapott előre egy hónapi bért s egy cuclira valót; minden hónap elején ennyit fog kapni, csak ápolja jól.

Ha az ember ilyen földhözragadt mit tegyen? Jó lesz az a néhány forint, megmenti a napszám-számtól. És a gyermek után látott: minden embernek mutogatta, hogy milyen szép a „rózsabim-

bó”, most már csak így nevezi, míg az anyja viszatér s megkeresztelik.

De az anya éppen úgy nem jött, mint a pénz sem jött.

— Ha a napszámba nem mehetek ettől a gyermektől, mind a ketten éhen veszünk! Zsörtöldött az özvegy. Egyre erősebbé lett a panasza, a végén felkereste az előljáróságot, hogy vegyék le már a nyakáról azt a terhet, vagy fizessenek valami tartásdíjt, mert különben kiteszi a gyermeket az utca közepére. Az előljáróság aztán sem tett semmit és az özvegy asszony sem tette ki a gyermeket az utca közepére. Zsémbelett tovább és fonnadt arca mélyebb redőket vert.

— Hogy megnyomorítottam magamat, én istenem, hogy megnyomorítottam! — sohajtozott, mikor valaki hallotta; lehet, hogy akkor is sohajtozott, mikor senki sem hallotta, a mit azonban azért nem lehet egész bizonyosan tudni, mert a piczi leányka rendkívül szerette a ránczos arczu anyókát, pedig az ilyen öntudatlan parányiságok ugyancsak tisztába vannak azzal, hogy ki szereti őket, vagy ki haragszik rájuk.

— Na még egy hétig tartom s ha addig sem igazítanak semmit, igazán kiteszem az utca közepére.

Mielőtt a „rózsabimbó“-t az ő házába dobta volna az élet zivatara, mosással kereste kenyerét; de épp akkor tájban határozta el, hogy ezután könnyebb napszám után néz és nem is ment

mosni, hiában hívták. Egy nap azonban így szólt:

— Kitátotta a csizmám a száját, vargát kíván, már csak elmegyek egy napra a boltosnéhoz, kapok annyit, hogy jól megfoltostassam; ha nagyon bele talál fájdulni a derekam, van elég fekete nadály az erdőszélben, majd bekötöm azzal éjszakára.

A „rózsabimbó“ ekkor éppen egy éves volt: bájos angyal-arczczal s olyan gömbölyű tagokkal, mint a Murillo kicsi krisztusa. Az özvegy nem hagyhatta magára, korán reggel volt, fel sem zaklathatta, egy kendőt borított rá, úgy ölelte magához, hogy aludjék tovább.

A boltoséknál már főtt az udvar közepén egy nagy üstben a víz: legyen forró, mikorra a mosó asszony jó, ne vesztegesse az időt hiába. Az özvegy letette a „rózsabimbó“-t a szin alá egy csomó apró forgácsra; a szin sarkánál egy tő patyolat-rózsa-bokor diszlett, az is tele volt rózsabimbóval, az ereszt alatt sok fecskefészek, abban meg kicsi fecskék várták a reggelt torkig nyitott sárga szegélyű csőrrel. A „rózsabimbó“ pedig aludt tovább csöndesen. Az özvegy asszony pedig munkához látott: a kora reggeli levegőbe úgy párolgott körűlte a forró víz, mint ha ruhája meggyuladt volna. Valami egy óra mulva a boltosné maga hozta ki a kávé a mosóasszonynak: e nagy figyelem talán nem is annyira onnan eredt, hogy Kati asszony szépen mos, mint inkább azért, hogy megakart kimélni a konyhában való trécseléstől;

tiát nyújt az ő odadó, gondos fáradozása és tevékenysége kétségbe nem vonható, mert a deési vasut kiépítésével is bebizonyította kitűnő szakértelmét, e szerint munkálata bizvást tárgyalási alapul elfogadható, még annyival inkább is, mert az említett bankképviselő egyetlen adatát sem czáfolta meg. Tehát az ülés el nem halasztható. Nagy Béla kir. tan. pénzügyi-igazgató (a kincstár képviselője) annyira meg van győződve az óvás hatálytalan voltáról, hogy nem ellenzi annak jegyzőkönyvébe vételét, de érdemében azt visszautasítja. Az elhalasztásra a kormánytól utasítást nem nyervén, az ülés folytatása mellett nyilatkozik. Bárányffy Dezső főispán-elnök azt hiszi, hogy a vita ki van merítve és bezárható, a kérdés szavazás alá bocsátható. Megjegyzi, hogy ha mereven állíttatnának fel a jogok, akkor a bank sérelméről nem is panaszkodhatik, mert ő hivatalosan csak mint 20 részvény tulajdonosa jelentkezik, s nem mint valami nagy részvényes. Egyébiránt nem helyeselheti a bank eljárását, ha igaz, hogy az igazgatóság tudta és hite nélkül tanulmányoztatta a vonalat. Ehhez joga nem volt, sőt határozottan visszaélést, sőt jogtiprást követett el, ha tette. Ettől eltekintve helytelenül járhatott el azért is, mert irányadó adatai sem voltak. A tovább építést illetőleg valakiivel tárgyalásba bocsátkozni, ehhez egyáltalán nem volt joga, mert a jog törvényesen és szabályszerűleg egyedül és kizárólag a társulatot illeti meg. A bank egyszerűen csak úgy tűnik fel, mint a közgyűlés bármely más tagja és ezért nagyobb hatalmat szélesebb hatáskört egyáltalán nem vindicálhat magának. Egyszerűen nézetét nyilváníthatja, de a társulatot nem képviselheti, annak nevében és rovására önkényűleg nem igazgathat, jogügyleteket nem köthet. (Helyes!) Nem tud vitatkozni a benyújtott ajánlat helyessége felől, de azt tudja, hogy két évi nehéz küzdelem és fáradság eredménye az. Ezt nem lehet reszkirozni, minden biztosíték nélkül egy jobbat várva. Ha az indítványozó kedvezőbb ajánlatot tehetett volna, volt ideje reá. Tehát nincs miért a gyűlést elhalasztani. A mi az óvást illeti, a béke érdekében, jegyzőkönyvre vehetőnek tartja, érdemileg határozottan visszautasítván azt.

Következett a szavazás. Dóczy indítványa mellett volt 160, ellene 635 szavazat, tehát elhalasztási javaslata 475 tekintélyes szótöbbséggel elvetetett.

Az igazgatóság fenn ismertetett javaslataira is megejtetvén a névszerinti szavazás, ugyanazon eredmény állott be. Még harmadszor is volt egy szavazás, szintén nagy többséget nyújtva az igazgatóság előterjesztésének. Ez utóbbi határozata az alapszabályokat módosítja a változott viszonyoknak megfelelőleg.

mert ha az ember nem ügyel, ezek a népek csak lopják az időt. E hasznos szempontból kiindulva, a mosó teknőhöz támaszkodék s úgy tisztelte meg társaságával, míg az asszony reggelizett.

Az eresz alatt, a forgács között megmozdult valami: a „rózsabimbó“ szétkapálta magáról a rongyos kendőt, fel állt, egyet nyújtózkodott, egyet nevetett: gyönyörű kis testét parányi ingecske fedte, egy arasznyi az egész, de olyan fehér mint a hó; gyönyörű karjai, nyaka és lábacskái fedetlenül rózsaszínes fehérségben tündöklének; valóságos rózsaszírom az egész gyerek. Égszín szeme fénylő és nedves az alvástól, fekete szempillái harszu árnyat vetnek arcára, aranyos színpurpúrai, mint az ősszekuszált selyemszálak, borítják kis fejét. Oh ha ezt az alvástól kipirult üdöséget, e kis angyali teremtetést így látná az édes anyja, lehetlen volna, hogy e gyereken kívül más egyébre is, — a világ számára gondoljon! Ingadozik, piczi lábát szúrja a forgácsszilánk, karjait szét-tárja, keresi az egyensúlyt, aztán félős nevetéssel szánja magát a nagy utra: az első járásra. Éppen úgy imbolyog, mint testvérei a patyolat rózsabokron. Az özvegy felé tart, nagy útjában egy kis tócsához ér, szappanlétől buborékozó occeánhoz, de már nincs hatalmában a megállás, neki ront és sirva fakad; az özvegy felfogja, nyirkos kötényével megtörölgeti sáros talpacskáit és víztől fodrosított kezével oda tartja „rózsabimbó“

A tárgysorozat kimerítése után szót kér Fejérváry Károly nagybirtokos. Kedves kötelességet vél teljesíteni, midőn a közgyűlés minden egyes tagjának kétségkívül óhajához képest, a leghálásabb elismerését fejezi ki báró Bánffy Dezső ur ő méltósága iránt, ki semminémű áldozatot nem kimélve e vidék nagy horderejű közgazdasági érdekét oly önzetlenül és odaadással támogatja. (Lelkes éljenzés.)

S ezzel az ülés, — a diadal-érzet örömeivel, — véget ér.

A közigazgatási bizottság ülés- terméből.

DEES, 1884. nov. 26.

(Vége.)

Incze Kálmán kir. mérnök, áll. építészeti hivatali főnök javaslatai közül kiemeljük a rohii utra vonatkozót. Tekintve, hogy az építészeti hivatal jelentése, valamint a bemutatott műszaki művelet tanúsítása szerint az alsó-kosály-magyarlaposi megyei út rohii hegyi szakasza áthelyezése a természetbeni munka értékének készpénzbe számítása mellett több, mint 48,000 frt kiadásba kerülne, holott a régi szakasz a jeleu állapota mellett alig 300 frt költséggel jó karba lenne helyezhető: tekintve végül, hogy az új utszakasz 2400 méterrel lenne hosszabb a réginél, mely körülmény már magában véve ellensúlyozza a hegy kikerülése által elérhető előnyt: az utáthelyezés tervének elejtése mellett a kir. építészeti hivatal főhivandónak javasoltatik, hogy a régi utnak jó karba helyezéséről a jövő évi előirányzatban megfelelőleg gondoskodjék. Bokros Lajos kinjárnán a helyszínen határozottan arról győződött meg, mikép a régi ut főleg a hegycsuszamlás miatt egyáltalán fen nem tartható és ez okból az utszakasz áthelyezését elodázhatatlannak véli.

Szarvadi Pál kir. tan. alispán helyszíni ismerete alapján bőven kifejti indokait, melyek következtében határozottan az áthelyezést kívánja. Nem hiszi, hogy a régi ut 300 frt költséggel jó karba helyezhető lenne és nem ijed meg az előadó által említett nagy összegtől, minthogy a költség tényleg nem rugna felennyre. Így az előadó készpénzben számította fel a közmunkaerőt, holott ez tulajdonképen pénzbe alig kerül, mivel a m.-láposi járásban az egyébre alig használható fel. Aztán az utépítés ott azon kiváló előnyben van, hogy bőven rendelkezik kövek felett, miket tehát másunnan odaszállítani nem szükséges. Személyesen bejárta a jelenlegi szakadékos utat és behatóan ismerkedett meg vele, éppen azért teljes meggyőződése egész erejével állíthatja, hogy az áthelyezés feltétlenül kívánatos, minek elhatározását ajánlja. Az előadó viszonzválasza után javaslata szótöbbséggel elfogadtatik. Ezen határozat némi észrevétel-nyilvánítást provocált, de a mely élesebb szint nem nyerhetett.

ajkához félig ivott kávé poharát. A négy kis tejfog megkocozan a pohár szélén és a kávé pár perc alatt eltűnik. A boltosné megszólal:

— Nő, hát jár már a „rózsabimbó“? Látja Kati asszony, most éppen könnyen hozzá juthatna egy pár cipőcskéhez. Az uram hozta tegnap a vásárról, természetesen, hogy nem jó, semmit sem lehet rábizni; ha eljő még ezenkívül háromszor mosni, odaadom a „rózsabimbó“-nak; nem nézem, hogy a cipő többet ér ennél a négy nap számnál, meg is bízom az ígérétebe, mert szeretem a mosását; előre odaadom ha kívánja.

— Föl kellene engem akkor akasztani! Hogy az ő cipőjéért mossak, mikor az én csizmám rongyos? Hát éppen kötözni való bolondnak néz engemet a tensasszony?

Egész nap morgolódott az özvegy, hogy őt ne nézze senki bolondnak, addig volt ahogy volt, de tovább nem tűr, holnap a napja mikor igazán tul ad ezen a porontyon!

Este a boltosné kivitte a mosásbérét.

— Itt a pénz Kati asszony.

Kati asszony eltolta magától.

— Na, hol van hát az a kis cipő?

És másnap a „rózsabimbó“ fényes cipőcskével tapicskolt a fényes tócsákban.

(Vége köv.)

F. L.

Voith Gergely közgazdasági előadó ismeretvén a többek közt Vékony Gábor gyümölcsészeti vándortanító havi jelentését, tudatja, hogy nevezett gazdasági uradalmi intézői állást nyervén eddigi állásáról lemondott. A lemondás tudomásul vétetvén Vékony Gábornak a gyümölcs-fatenyésztés és nemesítés körül kifejtett kiváló szorgalmáért és tevékenységeért elismerés fejeztetik ki.

Lengyel János kir. adófelügyelő a többek közt fölterjesztést ajánl rétetni a pénzügyminiszterhez e megyében egy 3-ik adóvégrehajtói állomás rendszerezéseért, mivel M.-Láposon új adóhivatal van.

Bruszt Ignác kir. ügyész időszaki jelentéséből kitűnik, hogy a törvényszéki fogházban a mult hóban sem zavarta meg semmi nevezetesebb körülmény a rendet.

S ezzel az idő előre haladt volna miatt elnök az ülést bezárja azzal, hogy az délután folytattni fog.

Délután 5 órakor (fogyatékos világítás mellett) báró Bánffy Dezső főispán újból megnyitja az ülést. Anka Péter árvaszéki elnök után Márkus János tiszt-ügyész, dr. Gajzágó László főorvos és Halász Ferencz tanfelügyelő adnak elő.

Ezen tudósításunk már-már szokatlan hosszassá válván még csak néhány tanfelügyelői ügy főlemlítésére szorítkozunk.

Tárgyalás alá vétetik a deési polgári iskolaszék panaszos jelentése, mely szerint a deési polg. iskolánál 1876—77-től egész 1882—83. tanév végeig mutatkozott 683 frt tandij-hátralék felhajtására a városi rendőrkapitány megkerestetvén, attól nyert értesülés szerint a hátralékok részint elévülvén, fel nem hajthatók, részint a szülék által tagadásba vétetnek, részint a befizetések nyugtákkal, vagy a tandij aluli fölmentések szegénységi bizonyítvánnyal igazoltatnak. — **Határozat:** Deés városi rendőrkapitánya utasíttatik, hogy a szülékkel eddig tartott tárgyalás, vagy ezután indítandó vizsgálat alapján mutassa ki részletesen és névszerűleg a fent közölt állításait.

A tanfelügyelő havi jelentésében örömmel jelenti, hogy a mult hó folyamán két új felekezeti iskola nyitott meg; mindenik iskola bár különböző szempontból hiányt pótol. Az egyik Szelecskén, egy ref iskola okleveles tanítóval, a kaczkói ref. lelkes ügybuzgalmából s kezdeményezésére létesült. (Dicséret érette!) — A másik a deési izraelita hitközség két osztályu, 2 tanítóval bíró elemi fiu iskolája, melyet a hitközség jelenlegi előjárósága kezdeményezésére költséget nem kimélve czélszerűen s a népoktatási törvény követelményeinek megfelelően állított fel. (Ugy tudjuk, hogy Hartmann Ferencz buzgó hitközségi elnököt illeti az érdem oroszlánrésze.)

Végül Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán meginterpellálja a tanfelügyelőt a deési polgári leányiskola rozzant és dűledező épülete ügyében. Hogy mennyire igaza van az alispánnak bizonyítja a tanfelügyelő azon megjegyzése, hogy maga is elesett a sikos feljáraton. A főispán a maga részéről is kijelenti, hogy sürgős intézkedés szükségese forog fenn. Dr. Gajzágó László mint iskolaszéki elnök előadja, hogy az iskolaszék kezébe vette erélyesen az ügyet. Abban állapotok meg, hogy sürgősen átírnak a városi polgármesternek és iskolaszéknek a szembetűnőbb hiányok rögtöni orvoslásáért és egy alkalmasabb helyiségről való gondoskodásért.

Ezzel az ülés véget ért.

HAZAI HIREK.

Deés, 1884. decz. 1.

A megyei tanító-testület központi választmány a f. év. december 1-én tartá ez évben utolsó gyűlését. A zord idő miatt a vidék egy taggal sem volt képviselve. A gyűlést elnök röviden megnyitván, bejelenti az elintéztett ügydarabokat s ezzel egyszersmint jelenti, hogy Voith Gergely megyei gazdasági tudósító az egyletnek tényleges alapító tagjává lett s a 25 frt alapítói díjat ki is fizette. A tanító-testületnél az efféle fehér holló, s ezért méltó a hálás köszönetre. A nevelésügy megérdemelné, hogy többen is kövessék példáját, gyámolitanak ne csak szóval, hanem anyagilag is a testületet, melyre oly sok és fontos feladat vár a

népnevelés terén. Országgrészünk egy megyéjének sines akkora szüksége tanügy pártolóra mint megyénknek. Az országos kimutatás terén ez áll utolsó helyen; igaz, utolsónak is kell valamelyiknek lennie, de miért legyen az épen a miénk? Ennek megszüntetésén munkál a tanító-egylet, mely lelkes tagokkal rendelkezik ugyan, de a szükséghez ügyszámra is nézve kevés.

A tanítói árvaház ügyében megindult mozgalomhoz megyénk tanító-testülete is hozzájárul évenként 5 frttal s a mellett Pfeiffer János és Bárány Terka személyében egy gyűjtőbizottságot küldött ki s hisszük, hogy kellő siker koronázza fáradozásait. Az országos jótékony-sági Eötvös-alap ügye is reméljük több pártolásra találand, különösen családos tanítóknak nem eléggé ajánlani annak pártolását. Majd az egylet anyagi ereje lett kitüntetve; öröm látni annak napról napra való gyarapodását de elszomorító a hátralekösök hosszú sora. Sajnos, hogy erkölcsi testület egyesei megvárják a tagsági díjnak kényszer utján való behajtását.

Nevezetes tárgya volt még a gyűlésnek a megindítandó tanügyi lap érdekében kiküldött szűkebb körű bizottság jelentése, melyből kitűnt, hogy a bizottság a lap megindítását most időszereinek nem tartja. Bőven indokolja ugy szellemi mint anyagi okokkal. Ez érdemleges jelentést közölni fogják az egyes fiókkörökkel, hogy a jövő közgyűléskor e tárgyban érdemleges határozatot hozhasson. Végül a bethleni fiókkör f. év márciusban küldött nevelésügyi tételek kidolgozására nézve teszi meg intézkedését.

A testület munkássága elég odaadó és fontos, csak, hogy munkásai önmagukban kell, hogy meglegeljen a jutalmat és elismerést.

Turul.

VEGYESEK.

— **Olvasóinkat,** — kik előfizetési pénzzel vannak hátralékban — tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, — azokat pedig kiknek előfizetése f. hó végével lejár, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

— **Megyénk** törvényhatósági bizottságának f. hó 23-án rendkívüli közgyűlése lesz, melynek tárgysorozatát — illetve a közgyűlési meghívót — jövő számunk „Hivatalos” rovatában fogjuk hozni.

— **A pénzügyminiszter** által deési kir. adófelügyelővé Pál István Székely-Udvarhelyről helyezettett át.

— **A deési „Társalkodási Egylet”** rendes évi közgyűlését f. hó 13-án d. u. 4 órakor tartja meg, melynek egyik fontos tárgya lesz az egylet további fenntarthatásának érdekében, a részvény-díj feletti határozás.

— **A deési „Korcsolyázó Egyesület”** tisztikara a múlt hó 25-én tartott közgyűlése alkalmával a következőleg alakult meg: Elnökké megválasztatott báró Bánffy Dezső, alelnökké Hatfaludy József, jegyzővé Boga Imre, pénztárnokká Reissig Adolf, gazdává Czvajna József. Választmányi tagok: dr. Hankó Ödön, Buday Elek, Clemens Albert, Voith Gergely, Dardó Viktor, Péterffy Zsigmond, Brandt Viktor, Fischer Domokos, Krémer Lajos és Márkus János

— **Deés városa** rendőrkapitányává a négy pályázó közül egyik sem kapván általános többséget, a másodszori szavazás után Brandt Samu birtokos és törvényszéki végrehajtó lett megválasztva.

— **Deés városában** a bormérhetési jog 6018 frt évi haszonbérbe adatott ki, a szerződés értelmében bármely deési lakosnak szabad bormérése lehet, ha az illető joghaszonbérletnek 10 literért 80 kr. illetéket fizet, ezen illeték ez előtt csak 40 kr. volt, mely ez alkalommal emeltetett fel a jogtulajdonos östelkesek és városi hatóság által.

— **A szamosvölgyi vasuton** 1885. január 1-ével személy-, podgyász- és áru-szállításra nézve új helyi díjszabások lépnek életbe; továbbá, az említett naptól fogva a menettérti jegyek kiadása a rendes menetjegyek árának leszállítása következtében további intézkedésig beszünttetetik.

— **A szamosvölgyi vasuton** f. évi november havában 4414 útas, 31,522 klg. málha, 3.279,205 klg. elküldött és 546,540 klg. érkezett áru szállítatott, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 13,010 frt 90 kr.

— **A kutba fuladott.** Egy izraelita nő, ki a szomszédjában levő kutból vizet merítve, a test egyensúlyát tartó lába a jegen elsikolván, fővel a kutba esett, s midőn betört fővel a kutból kihúzták, már megvolt halva.

— **A mint értesültünk** a deés-nagybányai utvonalon Soósmező és Körtvélyes községek közleében a postát rabló szándékkal megtámadták, de mindkét helyen a postakocsisok ügyessége, s az igénybe vett revolver használata a gonosz szándékot meghiusította.

— **A kolozsvári ind. egyetem** románajku ifjuságának „Julia” cz. alatt fennállott olvasó-egylete a belügyminiszteriumnak egy rendelete által feloszlatott, mert a megejtett vizsgálat rendén politikai üzemek lettek kiderítve.

— **A szilági vasuti bizottság** múlt hó 20-án megtartotta ülését. Landau Gusztáv építészeti főfelügyelő írásba tett véleményét, melyben a récei vízválasztó átmetszését tulmerésnek jelenti ki. És kimondották, hogy ha ez akadályozza, avagy csak hátráltatja is a vasut létesülhetését, csatlakoznak, illetve egész erővel közreműködnek a Sz.-Somlyó-Zilah végpontokból kiinduló Sarmaságnál találkozó és Nagy-Károlynál az északkeleti vasutba futó vícznális vasut tervéhez. A további lépések megtételére egész az építési engedély okmány kinyeréséig egy bizottság küldetett ki.

* **Irodalmi hírek.** A m. t. akadémia (negyedik ciklus. 1884—1886.) értesítést hoz a „Könyvkiadó Vállalat” 1884. évi folyamából. E szerint az első és sorozat aláírók ez évi illetményöknek ez alkalommal csak a felét kapják. Ehhez képest az évi díjnak is csak fele kívántatik be tőlök. A még hátralevő kötetek a jövő év első hónapjaiban fognak szétküldetni. — **Méhner Vilmos** könyvkiadónál megjelent a „Vörösmarty összes művei”-nek 15. és 16. füzete. Azt hisszük, hogy fölösleges a nagy költő művére a közönség becses figyelmét fölhívni. — **A „Magyar Salon”** most megjelent deczemberi füzete igen érdekes kéziratát közli Kossuth Lajos nagy hazánkfíának Kazinczy Gábor albumából. E kitűnően szerkesztett havi folyóirat, mely rövid fennállása daczára a legelső magyar folyóirattá küzdte fel magát, általános közkeveltségnek örvend és méltán, mert a legkitűnőbb irodalmi és művészi erők csoporgosulnak körülötte; sőt közelebb Klotild főhercegnő és leányai: Mária, Dorottya és Margit főhercegnők is átengedték a „Magyar Salon”-nak sajátkezüleg rajzolt aquarelljeiket és tollrajzaikat.

— A most megjelent deczemberi füzet is roppant gazdag, változatos és mondhatni fényes tartalommal jelent meg. — Az egész tartalom felsorolása egész hasábot venne igénybe. Felemlítjük még a nagyon változatos tartalmu „Egyveleg” rovatot, melyben a titkos írásjelekről van nagyon érdekes cikkek. Es ezeken kívül vagy 60 szebbnél szebb illusztráció stb. stb. — A „Magyar Salon”-nak egy magyar családból sem szabadna hiányoznia, annál kevésbé, mivel rendkívül olcsó áránál fogva, nagyon könnyen megszerezhető. — **Előfizetési ára:** negyedévre 1 frt 75 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Salon” kiadóhivatalához Budapestre küldendő. Karácsonyi és újévi ajándékkul a „Magyar Salon” kiadásában pompás kis diszkötetek jelennek meg „A Magyar Salon Könyvtára” czimmel. Gyönyörű kis diszművek ezek, melyek ugy belső tartalmuknál, mint a külső kiállítás pazarságánál fogva méltók a „Magyar Salon” jó hírnevéhez. Meglepetésről lévén szó, nem áruljuk el tartalmát, csak annyit jegyzünk meg, hogy a „Magyar Salon könyvtára” a karácsonyi könyvpiacnak legérdekesebb és legkeresettebb cikke lesz. — A pompás kis diszmű ára csak 75 kr. — Az „Ország-Világ” XXIV füzete a szokott változatos érdekes és a mi a fő: értékes tartalommal jelent meg. Tartalmából felsoroljuk itt a következőket: (A 47. számról nem szólhatunk, mert nem vetjük.) A 48. szám hozza az udvarlans napjai. Elbeszélés. Szépfaludi Ö. Ferencztől. — Szívbajok. Költemény. Bartók Lajostól. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szathmáry Károlytól. — Műtárlat. — Őszi kiállítás. (Képpel.) — Ne tudja senki. — Hogyha némán kiderítve... Költemény. Léway Sándortól. — A légkör tünényeiről. Természettani értekezés. Fogolyán T.-tól — A csillagokban meg van íva. Irta Sacher Masoch. Fordította Jász-nigi S. — Kongó hajóraj a vilhelmschafeni kikötőben. (Képpel.) — Erdemjel. Költemény. Petrikás Mórtól. — Porul járt szerelmes levél. Házi jelenetek a király utczában. Törös Tivadartól. — Az első puska. (Képpel.) — Mikszáth Kálmán új kötetéről. B—y S—s-tól. — A találka. (Képpel.) — Római vízholdó leány. (Képpel.) — A hét története. M—th K—n-től. — Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház, művészet, kiállítás, hymen, gyászrovat, különfélek, sakk, rejtvények, naptár hirdetések. — Ismételten ajánljuk e kitűnően szerkesztett, gazlagon illusztrált vállalatot t. olvasóink figyelmébe. — **Megjelent** a „Gond-űző” 11. száma a legváltozatosabb tartalommal. A fáradhatlan kiadó, ki nem retten vissza semmiféle áldozattól, hogy olvasóinak igényeit minden oldal felé kielégítse, a „Magyar Gazdasszony” czimű rovatall gazdagította a lap tartalmát, hogy ez által női olvasóinak is kedveskedhessék. Cikkei szerint ítélve, e rovat gazdasszonyaink számára nem csupán érdekesnek, hanem tanulságosnak is mutatkozik, e mellett pedig, a lap válogatott tartalmának színvonalán áll, és tanulságot merithet belőle különbség nélkül minden nő. Megjelen minden vasárnap három sűrűen nyom-

tatott iven félvnyi színes boritékkal. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr. Kapható minden könyvkereskedésben; az ujonnan belépett előfizetők az eddig megjelent 11. számot azonnal megkapják. Az előfizetési pénz Székely Aladár kiadótulajdonoshoz küldendő Budapestre. — **A „Képes Családi Lapok”** 10. számának tartalma: Kénytelen boldogság. (Egy szép asszony elbeszélése.) Irta Sziklay János. — Régi dalaimhoz. Költemény. Reviczky Gyulától. — Margit. Elbeszélés. Irta Török Endre. (Vége.) — A műcsarnok őszi kiállítása. Irta Senger János. — Megmentve. (Elbeszélés — képekkel. Folytatás. Gersdorff A. után, közli Kondor Lajos. — Heti tárcza. Színházi esték. Basiliótól. — Egy szegény leány. Angel történet. Fordította Milesz Béla. — Képmagyarázatok. — Mindenféle. — Humor. — Képei: Hajsza vad Gulyákra. — A vadásztárs. — Kairói italárus. — Melléklet: A „Searpa Rachel” czimű regény 145—160. oldala. — A boritékon: Heti naptár. — Sakk-talány. — Számrejtvény. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Tarka Világ. A szerkesztő postája. — Hirdetések. — Előfizethetni: Méhner Vilmosnál Budapesten, negyedévre 1 frt 50 krral.

* **Közzgazdasági hírek.** A magyar liszt mint legfontosabb kiviteli cikk után, Liverpoolban legnagyobb keresletnek örvend a magyar cognag. A magyar bor kivitele iránt a kilátások nem javultak, mert a magyar bortermelők nem alkalmazkodnak az ottani izlés irányzatához, és mert az legfeljebb spanyol és portugál borok keverése használható. **A marhavész** európai és ázsiai Oroszországban borzasztó pusztításokat tesz, hol ezen év eleje óta több mint 200 ezer darab szarvasmarha pusztult el, mi legkevesebb három millió rubel értékét képvisel. **Mezőgazdasági** egyesület alakult a boroszlói egyetemen. Az egyesület célja, hogy az egyetemi tanulókat majdan a közpályára kilépésük idejére a gazdasági egyesületekben való hatásos működésre és a mezőgazdasági érdekeknek a közéletben való képviselésére előkészítse. A gazdasági szakkérdések részint üléssekben, részint felolvasó estélyeken vitattatnak meg és a vitában ugy a tanulók, mint a tanárok élénk részt vesznek.

* **Apró hírek.** — **A hirlapkönyvtár** már közel áll a megvalósuláshoz. A nemzeti muzeumba a fővárosi nyilvános könyvtárak hirlap-anyaga már mid össze van hordva, sőt a magyar nyelvű hirlapokat rendezték is és jelenleg a nem magyar nyelvű hazai hirlapok rendezésén dolgoznak. — **Oktatásügyünk** egyik legmakacsabb baját a zugiskolák és zugtanítók képezik. Pestmegye e téren dicséretes szigort kezd kifejteni s Trefort miniszter ebben támogatja. A megye közelebb több község zsidó zugiskoláit tiltotta be s a tulajdonosokra pénzbírságot rótt. — **A kenyér áráról** kért a szajnamegyei prefect felvilágosítást Budapest fővárostól. **Kérdései** aravonatkoznak, mi ott az ára két kilogramm kenyérnek, van-e hivatalos árszabás? A főváros erre azt felelte, hogy Budapest most két kilogramm kenyérnek az ára 26 kr., de hivatalos árszabás nincs, mert a kenyérsütés szabad ipar. — **A képviselőházban** a budgetvita érdekesen foly tovább. Majd minden felszólalás élénk érdeklődést keltett, csak az ülés végén az antisemita szónok beszélt már üres padok előtt. — **Pozsony-Szt.-Györgyön** a napokban nyitották meg a kisdédóvó intézetet, melyet a másfélezer taggal bíró pozsonyi magyar közművelődési egylet alapított. Az ünnepélyt barátságos lakoma követte. Jelen voltak a kath. és evang. lelkesek is. A kisdédóvóba már 120-nál többen iratkoztak be. — **Zágrábban** megerősítik a hirt, hogy az összeülő tartománygyűlésnek nem lesz más dolga, csupán három havi indemnity megszavazása és a regnikoláris küldöttség megválasztása. Ha ezzel elkészültek, a tartománygyűlést ismét elnapolják. — **Aradon** az 1849-diki honvédek Hets János elnöklété alatt értekezletet tartottak, melyen a Görgei ügyben 207 honvéd által kiadott nyilatkozvánnyal szemben ellennyilatkozatot fogadtak el s ebben fenntartják a Görgei elleni vádat.

HIVATALOS RÉSZ.

Hirdetmény.

Magyar kir. postaigazgatóság Nagy-Szeben. Szám: 5713.—1884.

Az apahida-deés-besztercei vonalra szóló levelezések és hirlapok gyorsabb továbbítása céljából következő postahivatalok ugyanis: Segesvár, Erzsébetváros, Medgyes, Kiskapus, Nagyszeben város, Balázsfalva, Nagy-Enyed, Felvincz, Székely Kocsárd, Maros-Vásárhely és Torda folyó évi deczember 1-étől kezdve a brassó-kolozsvári 219-ik számú omnibus vonatot is felhasználni fogják ezen levelezések tovább szállítására.

Mi ezennel tudomás végett oly hozzáadással közzé tétetik, hogy az említett omnibus vonattal küldött levelezések és hirlapok már következő napon d. e. rendeltetésük helyére jutnak.

Nagy-Szeben, 1884. november 29-én.

A m. kir. postaigazgató: **Follért.**

Szám: 6187.—1884.

1—2(313)

Pályázati hirdetmény.

Uj-Rodna nagyközségben községi- nemkülönben a kosnai körjegyzői, — mely utóbbihoz tartozik Lajosfalva (Kirlibába) is, — állomások üresedésbe jöven, ezen állomások szabályszerű választás útján leendő betöltése czéljából pályázat nyitattik.

Javadalmazás: az Uj-Rodna nagyközség körjegyzői állomás évi fizetés 400 frt, a kosnai körjegyzői állomás pedig 400 frt évi fizetés, szabad lakás és tüzelő a yaggal javadalmaztatik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t.-cz. 74. és 75. §§ ai és illetve az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-sa értelmében felszerelt pályázati folyamodványait f. év december hó 20-ig alólirt szolgabíróhoz annál bizonyosabban adják be, mint hogy a később beérkező ily folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak

Együttal a választás határideje, — és pedig az uj rodnai — december hó 28-án d. e. 10 órára Uj-Rodna község irodájában, a kosnai pedig folyó év december hó 30-án

d. e. 11 órára a kosnai községi irodában — tüzetik ki.

O.-Rodnán, 1884. november hó 29-én.

Egyesült Besztercze-Naszódmegye, rod-nai járás szolgabírája.

Iszip János,
szolgabíró.

Sz. 3176.—1884. tk.

1—3(314)

Arverési hirdetményi kivonat.

A szamosujvári kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy szamosujvári lakos Gajzágó János végrehajtatonak Molnár József és neje végrehajtást szenvedők elleni 1000 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szamosujvári kir. járásbíróság területén lévő Szamosujvár városában fekvő. a szamosujvári 438-ik számú telekjegyzőkönyvben A. 7. 1. rend- és 635. hrsz. alatt Molnár József és neje Kasza Mányi nevében álló 1344 frt becsértékű ingatlanra és tartozékára, és a szamosujvári 672. sz. tjkben A. 7. 1. rend-, 976. és 977. hrsz. a. foglalt, időközben Turcsa Dari javára átírt fekvőre, a kir. kincstár visszaváltási jogának feljegyzése fentartásával az árverést az 1344 frt és

50 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi január hó 24-ik napján d. e. 9 órakor alólirt tkvi hatóság irodai helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 134 frt 40 krt és 5 ftot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbróság mint tlkvi hatóságtól,
Szamosujvárt, 1884. évi november hó 5-én.

Gajzágó,
kir. aljárásbíró.

Eladó birtok.

Deésen, a Major-utczában (a megyeháza megett) lévő belső telkek, — az egygyiken négy osztályu lakház, gazdasági épületekkel: 2 regále-jog, a deési határon lévő 20 hold külsőségek — szabadkézből örök áron eladók. Értekezhetni: a „Deési Takarékpénztár“-ban, vagy Alsó-Ilosván — tulajdonos: 2—3(311)

Ujvári Károlylyal.

Szám: 9765.—1884.

2—2(310)

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött alsó-kosályi körjegyzői állomásra ezzel pályázatot nyitok.

Pályázni kívánók felhivatnak az 1871. évi XVIII. t.-cz. alapján szabályszerűleg felszerelt pályázati kérvényeiket folyó év december 13-ig alólirt szolgabíróshoz beadni.

A választás folyó év december hó 14-én d. 10 órakor Alsó-Kosály községében a körjegyzői irodán fog megtartatni.

Deési járás szolgabírójától.

Deés, 1884. november 26-án.

Hatfaludi József, szolgabíró.

OLCSÓ SZÁRAZ TŰZIFA
nagyban és kicsinyben
k a p h a t ó
NIKK FERENCZ faraktárában
a két híd között.
1½ köbméterenkénti rakás ára
a raktárban 2 frt, házhoz szállítás bárhová a városon rakás-sonkint 20 kr.
Öt ilyen rakás megfelel egy régi ölnék.
11(263)—20

Hirdetmény.
Csáki-Gorbó, (Szolnok-Dobokamegye) községében, mely szolgabírói és kir. járásbíró-sági székhely, egy még csak 5 év óta fennálló, s évenként már is 1500—1600 frtnyi forgalommal bíró GYÓGYSZERTÁR — a tulajdonos elhalálozása folytán — 5- esetleg több évekre használatba adatik.
Értekezhetni alólírott nál személyesen vagy levél által Nagybányán, (Szathmármegye)
Szirti Vilmos,
mint a kiskoru örökösök gyám gondnoka.
2—3(312)

— VIDEKI RENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK. —
és SZÖTTESK kitűnő minőségben A DEESI SZÖVŐGYÁRBÓL.

BUTORKELMEK, FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, FUTÓ- és ASZTALSZÖNYVEGEK,
PAPLANYOK és MATRÁCSOK, CHIFONGYOLCSOK, GYAPOT- és LENVÁSZNAK,
CSINVAATOK, PIPERÉK és RÖVIDÁRUKBÓL GYÁRI RAKTÁR. Továbbá elismert
jóságú FERFI- és NŐI KEZTYŰK, ASZTALNEMŰK, TÖRÖLKÖZŐK, KÖTÉNYEK

Női díszített kalapok	2 ftól 15 frtig.	Férfi gyapjú ruhakelmék	2 ftól 7 frtig.
Női díszített " "	20 krtól 3 frtig.	Férfi posztó-kalapok	1 ft 50 krtól 5 frtig.
Női felöltők	5 ftól 50 frtig.	Férfi nyakkendők	50 krtól 2 frtig.
Női ruhakelmék	25 krtól 1 ft 50 krtól	Férfi fehér- és színes ingek	80 krtól 3 frtig.
Női- és leánycipők	1 ftól 6 ft 50 krtól	Férfi cipők	5 ft 50 krtól 7 frtig.
Női vállfűzők (miederek)	80 krtól 5 frtig.	Férfi alsó ingek	1 ft 50 krtól 5 frtig.
Női kész len és schifon ingek	1 ftól 5 frtig.	Férfi alsó nadrágok	1 ft 50 krtól 3 frtig.
Női seiyem ruhakelmék	1 ftól 3 frtig.	Férfi fűszeklik	20 krtól 1 ft 50 krtól
Női harsz- és posztó kendők	50 krtól 15 frtig.	Férfi utazó sálók	50 krtól 3 frtig.
Női sima- és mintázott barchettek	20 krtól 45 krtól	Férfi esőernyők	1 ftól 12 frtig.

FÉRFI- ÉS NŐI DIVATKERESKEDESBEN DEÉSEN

P A P P J E N Ö
ES A LEGNAGYOBB VÁLASZTEKBAŊ KAPHATÓK
A TELI IDÉNYRE MEGJÖTT